

interviu _____

în acest număr _____

Laurian Lungu

Managing Partner, Macroanalitica

Sunteți membru al EuroTeam România și, în această calitate, ați participat la o serie de întruniri pe tema monedei euro. Care sunt principalele vulnerabilități ale zonei euro și cum pot instituțiile europene, dar și autoritățile statelor membre să contribuie la eliminarea acestor puncte nevralgice?

Se spune adesea că euro este o monedă fără stat (a currency without a State) și că o mare parte din problemele curente cu care se confruntă zona euro își au originea tocmai în modul deficitar în care a fost elaborată inițial această arhitectură, gândită ca un proiect politic. Odată cu apariția crizei însă, efortul instituțiilor europene și al statelor membre de a remedia aceste neajunsuri ale guvernancei fiscale și economice a fost semnificativ.

Cu toate acestea, problema de fond a zonei euro, și anume diferențele structurale adânci dintre economiile care o compun, rămâne una serioasă. Economiile unor țări ca Italia, Germania sau Irlanda de exemplu, necesită un mix diferit de politici economice ca răspuns la șocuri. În practică însă, această flexibilitate s-a restrâns și mai mult în ultimul timp, economiile din zona euro sunt supuse unor constrângeri suplimentare (six-pack, treaty on stability, coordination and governance), pe lângă constrângerile impuse de politica monetară comună. Acest fapt va altera eficiența mixului de politici economice la nivel individual, pentru fiecare stat membru. Pe termen scurt, riscul cel mai mare pentru stabilitatea zonei euro este generat de costul politic ridicat al șomajului. Rigiditatea pieței forței de muncă din zona euro, migrația redusă între țările membre precum și perspectivele slabe de creștere economică vor testa capacitatea de reacție a factorilor de decizie ... **pag 2**

- 5 *Evaluarea programelor finanțate prin fonduri structurale*
- 5 *Resurse pentru o nouă diplomatie europeană*
- 6 *Participare IER la seminarul LISBOAN pe tema Politicii Europene de Vecinătate*
- 6 *Strategia națională anticorupție - un an de monitorizare 28 - 29 martie 2013*
- 7 *Creștere și competitivitate în Uniunea Europeană*
- 8 *Previiziunile din iarnă 2013: Economia UE - ieșire treptată din zona de turbulențe*

eveniment _____

Lansarea Studiilor de Strategie și Politici (SPOS 2012)

Institutul European din România (IER) a organizat în data de 11 aprilie 2013 conferința de lansare a Studiilor de Strategie și Politici (SPOS) 2012. Evenimentul a urmărit familiarizarea publicului cu tematica abordată de studii, reliefând aspecte de o importanță crescută atât pentru factorul politic, decident, identificat în calitate de beneficiar în acest context, cât și pentru întreaga societate. Au participat la discuții personalități ale scenei politice, ale mediului academic, precum și foști sau actuali demnitari ... **pag 3**

... În Programul de guvernare 2013 - 2016 România își menține obiectivul de aderare la zona euro, fiind preocupată de convergența reală ca o condiție necesară atingerii acestei ținte. Ținând seama de recente evoluții, precum și de tendințele macroeconomice pe termen scurt și mediu, ținta de aderare la zona euro în anul 2015 rămâne o țintă realizabilă sau avem de-a face cu un alt „miraj” politic?

Ținta de aderare a României la zona euro în anul 2015 nu a fost fezabilă nici în momentul lansării ei. La momentul respectiv decizia a fost pur politică, luată fără nicio analiză economică a implicațiilor ulterioare. Recent, atât guvernatorul BNR, cât și premierul au declarat că această țintă nu mai intră în discuție. Așa cum o arată și situația curentă în țări ca Italia, Grecia sau Spania, simpla îndeplinire a criteriilor de la Maastricht, obținută într-o fereastră de timp, este departe de a fi suficientă pentru a garanta succesul integrării în zona euro. Abilitatea unei economii de a face față cu succes competiției din zona euro este testată în timp. În acest moment România nu are o economie competitivă care să reziste în zona euro. În practică, convergența reală necesită atingerea unui venit pe cap de locuitor cât mai aproape de media celui din zona euro. În 2011, venitul pe cap de locuitor din România, exprimat la paritatea puterii de cumpărare, era sub jumătate din media UE, mult prea mic. În ritmul actual de implementare a reformelor structurale, România va mai avea nevoie de cel puțin o decadă pentru ca mecanismele alternative de ajustare economică în fața șocurilor să funcționeze în condițiile unei economii de piață libere. Adoptarea euro trebuie realizată în momentul în care economia este pregătită, altminteri riscurile ulterioare pentru economie devin mult prea mari.

Absorbția fondurilor structurale reprezintă o prioritate declarată a factorilor politici de la București.

Ținând seama de istoria recentă în acest domeniu, care sunt cauzele unei rate atât de scăzute de absorbție, respectiv care ar fi soluțiile care trebuie implementate de urgență în scopul remedierii acestei stări de fapt?

Există un complex de factori care au generat această situație, începând de la planificarea strategică deficitară, fragmentarea proceselor decizionale, constrângerile financiare ale aplicanților de proiecte și până la capacitatea administrativă insuficientă sau nivelul de expertiză precar, atât la nivelul administrațiilor locale și de stat, cât și la nivelul consultanților de proiecte.

„Abilitatea unei economii de a face față cu succes competiției din zona euro este testată în timp. În acest moment România nu are o economie competitivă care să reziste în zona euro”.

Laurian Lungu este managing partner la Macroanalitica.

Deține un doctorat în economie (Universitatea Cardiff), un masterat în economie (Universitatea Liverpool) și un masterat în administrarea afacerilor (în cadrul programului canadian MBA din București). Anterior a lucrat în mediul academic, susținând cursuri de macroeconomie și metode matematice în cadrul departamentului de Economie al Universității Cardiff. Domeniile sale de expertiză includ prognoza macroeconomică și modelarea politicilor cu accent pe economia monetară, economia internațională, politica fiscală și politicile privind piața forței de muncă. Este autor a numeroase articole și analize publicate în jurnale internaționale de specialitate și cărți. Este membru al unor grupuri de cercetare, cum ar fi Grupul de cercetare a Macroeconomiei din Liverpool, Marea Britanie și Institutul de Economie aplicată Julian Hodge.

În acest context, soluțiile ar trebui să adreseze două direcții. Prima, o regândire a întregii arhitecturi instituționale. Aici există progrese, este foarte probabil ca pentru exercițiul financiar 2014 - 2020 să avem o singură Autoritate de Management, în loc de șapte, câte există în prezent. Aceasta ar trebui, în principiu, să ducă la îmbunătățirea proceselor de coordonare și supraveghere a proiectelor. A doua direcție vizează atragerea rapidă a capitalului uman bine pregătit pe întreg lanțul de planificare, accesare și implementare a fondurilor europene, care va trebui să aibă o transparență mult crescută. Aceasta însă este o problemă mai dificil de rezolvat într-un timp atât de scurt, deoarece

necesită personal specializat pe diferite segmente, cum ar fi, de exemplu, proiecțiile necesarului de finanțare la nivelul programelor operaționale pe durata întregului exercițiu financiar.

Combaterea evaziunii fiscale și reducerea economiei subterane constituie priorități ale oricărui stat. Care ar fi, în opinia dumneavoastră, măsurile pe care statul român ar trebui să le adopte în vederea sporirii veniturilor la bugetul de stat?

Slaba colectare a veniturilor la bugetul de stat are o explicație economică simplă: populația percepe calitatea serviciilor publice oferite în schimbul taxelor plătite ca fiind necorespunzătoare. În ultimele două decenii, indiferent de nivelul taxelor, România a avut o colectare a veniturilor la buget slabă, relativ la media UE, în jur de 28% din PIB. Pe măsură ce calitatea acestor servicii se va îmbunătăți (de ex. sănătate, educație, etc.) și prețul plătit de populație va crește.

Soluția pe care o susțin de a ieși din acest cerc vicios este aceea de adoptare, de către autorități, a unui așa zis „pachet” de Transparență și Credibilitate, care conține un set de măsuri aplicate în paralel. De exemplu,

o măsură se axează pe transparența totală a cheltuielilor bugetare, alocarea sumelor pe criterii de eficiență economică, monitorizarea publică a acestora și responsabilitatea individuală pentru cheltuieli excesive. Concomitent, trebuie să existe strategii clare de investiții în infrastructură, sănătate sau educație cu obiective monitorizate pe un set de indicatori predefiniți. Pe partea de venituri ar trebui anunțat un plan detaliat pe termen mediu de reducere a nivelului impozitelor și taxelor, cu precădere a celor care impozitează munca. În paralel trebuie înăsprite măsurile de penalitate pentru evaziunea fiscală. Scopul acestor măsuri este de a întări legătura responsabilitate - încredere dintre stat și populație.

În intervențiile dumneavoastră în presă ați vorbit despre un așa numit punct critic de inflexiune al dezvoltării economice. Puteți detalia acest concept, precum și implicațiile sale pentru România?

Într-adevăr, odată cu apariția crizei, la finele anului 2008, pentru România a luat sfârșit un ciclu economic inițiat după 2001, când începuse deja procesul aderării la UE. În esență acest punct critic este determinat de suprapunerea condițiilor externe actuale, unde constrângerile de finanțare externă vor persista și în anii ce vin, cu cele autohtone. Trei ar fi factorii importanți care ar defini conjunctura actuală a economiei României. Primul este necesarul mare de investiții în companiile cu capital majoritar de stat care au o pondere mare în economie, îndeosebi în sectoarele energie și transporturi. Al doilea este structura „învechită” a economiei cu o industrie

care operează cu tehnologii de multe ori depășite și costuri relativ mari și cu o agricultură inefficientă. Al treilea factor este așa numitul „valuation effect” al diverselor active din România. Dacă inițial, prin aderarea României la UE, acest efect a fost pozitiv, acum tendința s-a schimbat brusc, iar persistența acesteia poate avea efecte negative puternice asupra economiei, mai cu seamă în cazul unei îndatorări ridicate a populației și a companiilor.

Depășirea acestui punct critic necesită adoptarea acelor măsuri economice care să asigure fluxurile de capital pe termen mediu, necesare finanțării creșterii economice.

Interviu realizat de **Oana Mocanu**

eveniment

Lansarea Studiilor de Strategie și Politici (SPOS 2012)

Institutul European din România (IER) a organizat în data de **11 aprilie 2013** conferința de lansare a **Studiilor de Strategie și Politici (SPOS) 2012**. Evenimentul a urmărit familiarizarea publicului cu tematica abordată de studii, reliefând aspecte de o importanță crescută atât pentru factorul politic, decident, identificat în calitate de beneficiar în acest context, cât și pentru întreaga societate. Au participat la discuții personalități ale scenei politice, ale mediului academic, precum și foști sau actuali demnitari.

Dna **Gabriela Drăgan**, director general al IER, a luat cuvântul în sesiunea de deschidere a conferinței, prezentând temele principale ale studiilor SPOS 2012. Acestea acoperă o arie largă de preocupări și oferă o imagine a evoluției României și a nevoilor de analiză ale decidenților politici. Dacă într-o primă fază cercetarea a vizat impactul aderării României la UE, începând cu 2006 aceasta abordează politicile și strategiile naționale în contextul spațiului european. Temele de cercetare și termenii de referință ai studiilor reflectă nevoile potențialilor beneficiari instituționali, urmărind sprijinirea fundamentării deciziilor de politică în diferitele etape ale parcursului european al României. Activitatea este derulată cu specialiști atent selectați din zona academică și întrunește rigorile științifice, bucurându-se de aprecieri din partea decidenților politici și a publicului larg.

În ceea ce privește studiile, dl **George Ciamba**, secretar de stat pentru Afaceri Europene în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, a menționat că ele sunt valoroase mai ales pentru că răspund unei nevoi concrete, respectând o metodologie riguroasă de analiză, aspect care asigură dimensiunea cantitativă dar și calitativă a produsului final. O bună guvernare este asigurată deopotrivă de o bună colaborare între entitățile de tip think-tank, de cercetare și autorități; primele

au rolul de a furniza suport în fundamentarea deciziilor celor din urmă. Dl Ciamba a subliniat că pentru perioada următoare, pentru a consolida profilul european al României, există o nevoie sporită de cercetare academică în fundamentarea deciziilor. De aceea, realizări ca studiile SPOS, care abordează teme cu impact major, servesc în egală măsură și dezvoltării de expertiză, IER putând contribui la colaborarea guvernamentală și cu think-tank-uri din statele membre ale UE.

Dl **Leonard Orban**, fost ministru al Afacerilor Europene, a inclus în discursul său atât dimensiunea aplicabilității, cât și cea a actualității studiilor SPOS, acestea fiind puternic ancorate în realitățile prezente. Toate cele patru studii răspund nevoilor de informare și analiză ale decidenților, semnalând, pe de o parte, slăbiciunile și avantajele României, iar pe de alta, formulând recomandări pertinente de politici sau de construcție instituțională. Analizele și recomandările promovate de studiile SPOS 2012 au fost apreciate pentru că sunt de actualitate, întrucât problemele abordate la nivel european și național rămân deschise. În concluzie, sunt necesare mai multe studii de calitate pentru ca România să se poată poziționa corect în cadrul proceselor de la nivelul UE.

Dl **Andrei Mocearov**, director al Direcției de Drept Comunitar în cadrul Camerei Deputaților, a subliniat, de asemenea rolul important al studiilor, prin faptul că se adresează publicului larg, și mai ales celor care formulează pozițiile naționale în diferite domenii. Făcând referire la reglajul fin anual ce transpare în timpul negocierilor interinstituționale, dl Mocearov a declarat nevoia inițierii studiilor cât mai devreme, acestea afirmându-și utilitatea în faza de reflecție și de consultare. Studiile au un rol de fundament al dialogului instituțional în promovarea intereselor naționale și europene.

A doua sesiune a prilejuit expuneri ale coordonatorilor celor patru studii SPOS 2012, moderarea fiind asigurată de dl **Ovidiu Nahoi**, jurnalist, Money TV.

Dl **Bogdan Suditu**, lector univ. dr., Facultatea de Geografie, Universitatea din București, a prezentat echipa de autori care a contribuit la elaborarea studiului *Perspectivile politicii de migrație în contextul demografic actual din România* și a semnalat aspectele principale ale procesului de cercetare.

Dl **Iordan-Gheorghe Bărbulescu**, prof.univ.dr., decan al Departamentului de Relații Internaționale și Integrare Europeană, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, a prezentat studiul *Coordonarea afacerilor europene la nivel național. Mecanisme de colaborare între Guvern și Parlament în domeniul afacerilor europene. Studiu comparativ în statele membre UE*. Coordonatorul studiului s-a referit la dilema teoretică privind natura afacerilor europene din perspectiva obiectivului de a evalua relațiile interinstituționale din România în acest domeniu.

Dl **Bogdan Moinescu**, conf. univ. dr., Facultatea de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori, Academia de Studii Economice, București, a prezentat studiul *Taxarea tranzacțiilor financiare și consecințele sale asupra creșterii economice, stabilității financiare și finanțelor publice*, care examinează aceste efecte asupra creșterii economice în cazul României.

În intervenția sa, dl **Cornel Albu**, director adjunct al Institutului de Economie Mondială, a prezentat studiul *Perspectivă și provocări ale exporturilor românești în perioada 2010 - 2014, din punct de vedere al relațiilor comerciale bilaterale și regionale ale UE* și echipa de autori care a contribuit la elaborarea sa.

În final, dna **Drăgan** a enunțat concluziile conferinței, anunțând organizarea în perioada următoare a unor dezbateri tematice, dedicate fiecărui studiu SPOS în parte. Întrucât toate temele valorificate de studiile SPOS 2012 au determinat discuții deopotrivă pertinente și consistente, cu ecou în rândul publicului, se relevă necesitatea promovării lor în perioada imediat următoare. Organizarea acestor dezbateri tematice este deosebit de importantă și în concretizarea misiunii acestor studii, anunțată încă de la început, și anume de familiarizare a publicului țintă, beneficiar, dar și a întregii societăți cu informațiile și recomandările formulate de experții și autorii acestor studii de Strategie și Politici.

Oana Iftime, stagiar

Evaluarea programelor finanțate prin fonduri structurale

(L'évaluation des Programmes Financés par les Fonds Structurels)

Programul de formare profesională „L'évaluation des Programmes Financés par les Fonds Structurels” s-a desfășurat la Institutul European din România în perioada 11 - 12 aprilie 2013. Programul s-a axat pe înțelegerea mecanismelor și metodologiei de evaluare a programelor finanțate prin fonduri structurale. Obiectivele au vizat înțelegerea de către participanți a rolului evaluării în ciclul politicii de coeziune, lecțiile învățate din evaluarea programelor actuale și familiarizarea participanților cu perspectivele viitoare privind evaluarea programelor.

Cursul s-a desfășurat sub coordonarea Organisation Internationale de la Francophonie (OIF) și a beneficiat de prezența de excepție a expertului Patrick Faucheur,

șeful sectorului Transporturi și Politică Regională din cadrul Secretariatului General în Afaceri Europene. Totodată, au susținut prezentări experții Chantal Moreau, Directoare a Misiunii Europa și Politici contractuale, Regiunea Auvergne și Loredana Sudit, consilier al Unității de analiză, programare și evaluare din Ministerul Fondurilor Europene.

Agenda a cuprins o prezentare generală a diferitelor tipuri de evaluare a programelor, studii de caz și exemple de bune practici în metodologiile de evaluare actuale. Au fost expuse principalele provocări și probleme în evaluare, particularități în evaluarea politicilor publice, atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre, în programele FEDER, FSE. Au fost prezentate perspective ale evaluării în pregătirea noii politici de coeziune.

Experții externi și formatorul principal, Patrick Faucheur, cu experiență îndelungată în evaluarea programelor europene, au asigurat o calitate ridicată a programului de formare de care au beneficiat funcționari publici de la diverse ministere, care își desfășoară activitatea în evaluarea programelor europene.

Daniela Marinache

Resurse pentru o nouă diplomatie europeană

În perioada aprilie - iunie 2013 Institutul European din România este partener în organizarea și implementarea proiectului *The New EU Diplomat: Beyond Democracy Defending*, împreună cu *Centre for European Affairs* din Slovacia, cu finanțare europeană prin programul *Youth in Action*. Obiectivele proiectului sunt crearea unei rețele internaționale de viitori lideri europeni și tineri diplomați care să cunoască aspecte concrete din activitatea profesională a unui diplomat european și rolul politicii externe a UE în procesele de tranziție către democrație a țărilor din lumea a treia.

Cele patru întâlniri ale proiectului, organizate în toate cele patru țări partenere (Ungaria, Germania, România și Slovacia) își propun crearea unui context de învățare despre diplomația Uniunii Europene, delegațiile Uniunii Europene și procesele de luare a deciziilor în politica externă UE după lansarea Serviciului European de Acțiune Externă.

Prima întâlnire a proiectului s-a desfășurat la Budapesta în intervalul 11 - 13 aprilie și a debutat cu sesiunea **Visions and Ideas for Redesigning EU Foreign Policy in Third Countries: Is Mali a European Success Story?**, la care au fost invitate personalități importante ale diplomației maghiare: **Péter Balázs**, Ministrul de Externe al Ungariei și director al Centrului de Studii pentru Extinderea Uniunii Europene și **Victor Marsai**, Research Fellow în cadrul Centrului pentru Studii Strategice și de Securitate din Ungaria.

Partea centrală a întâlnirii de la Budapesta s-a axat pe negociere ca aspect esențial în activitatea diplomatică. Astfel, participanții au beneficiat de două sesiuni de training privind tehnici de negociere desfășurate de formatorul Janos Wagner, Partners Hungary Foundation. Programul intensiv de formare s-a concentrat pe exerciții și situații concrete de negociere, participanții îmbogățindu-și astfel competențele de comunicare, de cooperare în vederea atingerii unui obiectiv comun și de rezolvare a situațiilor conflictuale prin lobby și negociere. Un exercițiu concret și complex de negociere care a avut loc a fost simularea Consiliului de Afaceri Externe al UE pentru adoptarea poziției UE în cazul conflictelor din Mali. Fiecare participant a avut de îndeplinit rolul de Ministru de Externe al unui stat membru al UE, cu tot ceea ce presupune asumarea unui astfel de rol pentru reprezentarea poziției guvernului țării sale și a intereselor naționale. În acest sens, miniștrii au fost încurajați să poarte discuții neoficiale și să aplice tactici de negociere inteligente și în strânsă cooperare cu grupuri de lobby.

Institutul European din România este unul dintre partenerii din acest proiect, alături de: Euroatlantic Centre (Slovia), Association of Professional Student Organization in the Higher Education și AEGEE Budapest (Ungaria), German Atlantic Association și Bringing Europeans Together Association (Germania) și de Universitatea Româno-Americană.

Daniela Marinache

Participare IER la seminarul LISBOAN pe tema Politicii Europene de Vecinătate

Institutul de Afaceri Internaționale (Istituto Affari Internazionali - IAI) a organizat pe data de 22 martie 2013 la Roma, Italia, un seminar în cadrul proiectului LISBOAN pe tema „Politica Europeană de Vecinătate și Tratatul de la Lisabona: Ce s-a schimbat?”. IER a participat cu o lucrare cu titlul „Foaia de Parcurș a Parteneriatului Estic 2012 - 2013 și Strategia Europeană de Extindere: Principalele Provocări la adresa condiționalității și principii diferențiate de integrare”, prezentată de Agnes Nicolescu, expert în biroul Studii și Analize, în cadrul celei de-a treia sesiuni a conferinței.

Printre participanți s-au numărat reprezentanți ai unor universități și centre de cercetare europene precum Universitatea din Ghent, Asociația Trans Europeană de Studii de Politici (Trans European Policy Studies Association - TEPSA) Bruxelles, Universitatea din Hanovra sau Institutul de Economie Mondială din Budapesta. Discuțiile s-au desfășurat pe parcursul a trei sesiuni, subiectele discutate acoperind temeiul juridic al Politicii Europene de Vecinătate, coerența adusă Politicii de Vecinătate de Tratatul de la Lisabona și perspective vizând serviciul de acțiune externă a UE, dar și contextul geopolitic, economic și instituțional actual și rolul PEV.

Strategia națională anticorupție – un an de monitorizare 28 – 29 martie 2013

Conferința anuală anticorupție organizată de Camera Deputaților prin Comisia juridică de disciplină și imunități, în cooperare cu Ministerul Justiției, s-a desfășurat la Palatul Parlamentului. Conferința a marcat un an de aplicare a Strategiei naționale anticorupție 2012 - 2015 și este parte a proiectului „Măsurile suplimentare în vederea realizării obiectivelor de referință din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV)”. Proiectul finanțat de Ambasada Regatului Țărilor de Jos la București are drept obiectiv consolidarea capacității autorităților române de a implementa măsurile adoptate pentru a îndeplini angajamentele asumate în cadrul MCV.

Cel mai important eveniment al conferinței a fost semnarea acordului dintre Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Ministerul Justiției pentru colaborare în lupta anticorupție și antifraudă. Evaluările anticorupție și elaborarea planurilor de acțiune specifice sunt realizate sub îndrumarea experților anticorupție din Finlanda, Olanda și Germania care vor sprijini activitatea celor două ministere. În privința colaborării cu autoritățile publice la nivel local pentru realizarea planurilor de acțiune specifice, Asociația pentru Implementarea Democrației este partener încă de la începutul MCV în România.

În prima parte a conferinței, intervențiile instituțiilor administrației centrale au subliniat necesitatea unui efort constant și susținut, pentru crearea unui mediu instituțional stabil și transparent, prevenirea conflictelor de interese și necesitatea colaborării cu mediul de afaceri. De asemenea, este importantă cooperarea cu Ambasada Regatului Țărilor de Jos în România, Ambasada Statelor Unite ale Americii și Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, iar participanții au pus accentul pe necesitatea sprijinirii justiției, prioritară în contextul MCV. Un rol esențial vor avea astfel Consiliul Superior al Magistraturii, Agenția Națională de Integritate și Direcția Națională Anticorupție.

În ceea ce privește Platforma de cooperare a administrației publice locale, dificultățile sesizate cu precădere în contextul luptei anticorupție sunt personalul administrativ insuficient, lipsa unei exemplificări în strategia generală a tuturor situațiilor în care apare conflictul de interese, lipsa resurselor financiare pentru formare/ perfecționare, percepția generalizată asupra existenței corupției la nivelul aparatului administrativ, chiar și în lipsa unor dovezi concrete. Participarea reprezentanților administrației locale a fost asigurată de primarii din localitățile Vlăhița, Mizil și Govora.

O contribuție importantă la conferință a fost adusă de activitatea Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție, prin reprezentanții Procurorului General, ai Direcției Naționale Anticorupție și ai Agenției Naționale de Integritate. Declarațiile s-au orientat spre cele două domenii principale care afectează România în momentul de față, și anume, problema fraudei fondurilor europene și lipsa încrederii investitorilor străini în mediul politic din România. La ora actuală există o subdimensionare a corpului de control din instituțiile publice, iar soluția aplicată - înlocuirea persoanei care a săvârșit o faptă de corupție, fără adoptarea unor măsuri specifice pentru urmărirea și verificarea a ceea ce s-a întâmplat - nu rezolvă problemele de fond.

În cea de-a doua zi a lucrărilor Conferinței, intervențiile au fost centrate pe chestiuni tehnice în ceea ce privește evoluțiile semnificative în implementarea Strategiei Naționale Anticorupție. Reprezentanți ai ministerelor din staff-ul tehnic administrativ au luat cuvântul exemplificând aspecte pozitive concrete, dar și probleme punctuale în gestionarea situațiilor specifice. De asemenea, intervenția domnului Miles Litvinoff de la Ambasada Regatului Unit a oferit exemple concrete din experiența țării sale și bune practici în procesul de implementare a angajamentelor asumate de Marea Britanie prin parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă (Open Government Partnership).

Totodată, reprezentanții societății civile din partea Expert Forum au avut intervenții punctuale în problema lipsei implementării legislației deja existente, mai ales în sfera conflictelor de interese. Bogdan Manolea, director executiv al Asociației pentru Tehnologie și Internet a prezentat conceptul de Open Data și siguranța datelor prin agregarea lor pe platforme online cu acces liber.

Conferința s-a încheiat cu discursul prim-ministrului Victor Ponta, care a subliniat importanța unor instituții publice stabile pentru mediul de investiții extern în contextul problemelor de la nivel european. Prim-ministrul a considerat de o importanță majoră realizarea unui cod exhaustiv al incompatibilităților și conflictelor de interese și a făcut apel la rolul crucial al DNA și ANI și al cooperării susținute cu acestea în lupta anticorupție.

Daniela Marinache

analiză | opinie

Creștere și competitivitate în Uniunea Europeană

Reprezentanța Comisiei Europene în România a organizat în data de 4 aprilie 2013 dezbaterile cu titlul „*Modele de creștere și competitivitate în Uniunea Europeană*”, eveniment ce a adus în prim plan rolul instrumentelor politicii de coeziune în creșterea competitivității economice a Europei, făcându-se referire la provocările României în viitorul cadru financiar, precum și la lecțiile învățate atât din experiența Poloniei și Irlandei, cât și din propria experiență.

Modelele celor două țări se aseamănă în ceea ce privește transparența, controlul strict al cheltuirii banilor, o birocrație cât mai redusă și sprijinul din partea statului în accesarea fondurilor europene. Însă, dacă modelul irlandez s-a bazat pe un sistem centralizat, fără instituții special create, în Polonia secretul atragerii de fonduri europene a fost descentralizarea deciziei privind finanțarea proiectelor.

Bunele practici în implementarea fondurilor europene propulsează Polonia printre cele mai puternice state ale Uniunii Europene din punct de vedere economic. Excelența Sa, dl **Marek Szczygiel**, ambasadorul Republicii Polone în România a arătat că asistența financiară UE a contribuit decisiv la creșterea economică a țării, care a depășit cu mult media UE.

În Irlanda, creșterea competitivității economice a avut o strânsă legătură cu fondurile structurale, iar Excelența Sa, dl **Oliver Grogan**, ambasadorul Republicii Irlanda în România, a menționat câteva dintre măsurile cheie care au condus la o utilizare eficientă a banilor europeni, și anume: concentrarea programelor operaționale pe creșterea competitivității în infrastructură, capital uman și sectorul productiv; respectarea

principiului conform căruia fondurile europene sunt adiționale fondurilor naționale și nu substitute; crearea unui sistem de implementare bazat pe simplificare și transparență. Dezvoltarea resurselor umane a fost o prioritate pentru care au fost alocate 35% din fondurile structurale, punându-se accent pe dezvoltarea tehnologică, pe clustere și cercetare.

România nu a reușit să valorifice fondurile europene ca principal instrument de creștere a competitivității economice, însă din 2014 România trebuie să contribuie semnificativ la obiectivele propuse de UE prin Strategia Europa 2020 sub riscul retragerii fondurilor alocate, acțiunile din acest an fiind cruciale pentru atingerea acestui scop. Lipsa competitivității reprezintă unul din factorii majori care împiedică dezvoltarea economică a României și poate fi explicată prin următorii factori: productivitate scăzută, tehnologie și echipamente învechite, nivelul scăzut al activității antreprenoriale în anumite sectoare, dar și prin mediul de afaceri neprietenos.

Prioritățile de finanțare propuse României de către Comisia Europeană vizează îmbunătățirea capitalului uman prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și politici mai bune privind incluziunea socială și educația, dezvoltarea unei infrastructuri moderne, promovarea competitivității economice și a dezvoltării locale, optimizarea utilizării și protejării resurselor și activelor naturale, respectiv modernizarea și consolidarea administrației naționale și a sistemului judiciar, potrivit comunicatului Ministerului Fondurilor Europene.

Livia Mirescu, stagiar

Previziunile de iarnă 2013: Economia UE – ieșire treptată din zona de turbulențe

La 22 februarie a.c., Comisia Europeană a dat publicității *Previziunile economice europene de iarnă*, cu privire la ansamblul Uniunii Europene și la zona euro. Este primul exercițiu de acest fel dintr-o serie mai lungă, parte a eforturilor UE de monitorizare mai strânsă a economiilor naționale și finanțelor publice, pentru a combate criza economică și financiară. Previziunile conturează tendințele economiei europene în 2013 și 2014 pe baza datelor din 2012. Documentul Comisiei cuprinde aprecieri cu privire la evoluția generală, furnizând repere de bază, între care: creșterea Produsului Intern Brut (PIB), inflația, ocuparea forței de muncă și finanțele publice pentru perioada 2012 - 2014.

Vestea proastă este că activitatea economică a fost dezamăgitoare în a doua jumătate a anului 2012, îndeosebi prin prisma rezultatelor înregistrate în Germania și în Franța. Datorită turbulențelor, restabilirea încrederii în zona euro necesită mai mult timp. Procesul de ajustare a bilanțurilor continuă să reducă dezechilibrele de dinainte de criză, influențând negativ pe termen scurt investițiile și consumul și, prin acestea, creșterea economică. Ca urmare, imaginea economică a UE și a zonei euro devine mai palidă decât se preconizase. Perspectivele economice ale celor mai multe state membre se reduc în raport cu previziunile din noiembrie 2012, menținând totuși o creștere modestă pe ansamblul UE, de 0,1%. Economia zonei euro, în schimb, în locul unei așteptate creșteri slabe de 0,1%, se va contracta cu 0,3% în 2013.

Vestea bună este că PIB-ul UE este aproape de nivelul cel mai scăzut posibil, estimându-se că activitatea economică se va redresa treptat. Relansarea va fi determinată într-o primă fază de creșterea cererii externe și, pe măsură ce investițiile și consumul intern vor crește în cursul anului, este de așteptat ca până în 2014 cererea internă să devină principalul motor al consolidării creșterii PIB. Creșterea se va face simțită în 2014, PIB-ul fiind estimat cu plusuri de 1,6% în UE și respectiv, de 1,4% în zona euro.

Ritmul scăzut al activității economice va avea efecte și asupra ocupării forței de muncă. Aceasta se va confrunta cu pierderi de locuri de muncă, concentrate în numai câteva dintre statele membre. Șomajul va înregistra o rată de 11,1% în UE și de 12,2% în zona euro în 2013. Nivelul ridicat al ratei și persistența șomajului în unele arii geografice conduce la deprecierea competențelor, putând astfel afecta potențialul de creștere economică. Pe de altă parte, Comisia estimează că riscurile legate de evoluția inflației par a fi echilibrate. Inflația va descrește gradual în cursul lui 2013, urmând ca în cursul anului următor să se stabilizeze la 1,7% în UE și 1,5% în zona euro.

Începând din vara anului trecut, situația piețelor financiare în UE s-a îmbunătățit substanțial. Distribuția riscurilor a devenit mult mai echilibrată. Pe măsură ce statele membre implementează măsurile de consolidare fiscală, deficitele bugetare se vor restrânge la 3,4% în UE și la 2,8% în zona euro în 2013. Consolidarea fiscală va continua într-un ritm mai scăzut și prin aceasta se va reduce și impactul său negativ asupra creșterii economice.

România, potrivit estimărilor Comisiei, ar putea reveni pe creștere economică, după o creștere zero în 2012 (0,2%). În contul revigorării cererii interne, pentru România este prevăzută o creștere a PIB de 1,6% pentru anul 2013 și de 2,5% pentru 2014. Efectele asupra ocupării vor fi reduse, rata șomajului scăzând anual cu câte 0,1 p.p., la 6,9% în 2013 și la 6,8% în 2014. Inflația se va restrânge și ea treptat, datorită creșterii prețurilor la energie electrică și la alimente, estimările indicând 4,6% în 2013 și 3,3% pentru 2014.

Ieșirea treptată a UE din zona de turbulențe economice este susținută de eforturi de îmbunătățire a guvernantei economice și de continuare a reformelor aplicate începând cu decembrie 2011. Publicarea previziunilor de iarnă are loc la două zile după ce instituțiile UE au ajuns la un acord cu privire la „pachetul de două măsuri” pentru consolidarea supravegherii bugetare și continuarea promovării integrării economice în zona euro. Pe această bază, Comisia intenționează să înainteze spre realizarea unei Uniuni Economice și Monetare, profundă și autentică, așa cum s-a subliniat în schița publicată anul trecut.

Rezumând, previziunile economice de iarnă 2012 - 2014 pornesc de la date statistice sub așteptări cu privire la activitatea anului 2012, marchează unele semne de încurajare din trecutul recent și oferă motive pentru creșterea încrederii investitorilor în viitor. În mesajul de un optimism ponderat pe care Olli Rehn, Vicepreședinte al Comisiei pentru afaceri economice și monetare și moneda euro l-a transmis cu prilejul lansării previziunilor, acesta subliniază rezultatele pozitive ale măsurilor politice strategice adoptate în ultimul timp, care deschid calea către redresare, îndemnând la continuarea reformelor.

Mai multe informații la: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2013_winter_forecast_en.htm

Julian Oneașcă

Parlamentul European: Sesiunea plenară din 15 – 18 aprilie 2013, Strasbourg

Reforma bancară, relații externe și schimbarea constituției Ungariei

Sursa: http://www.flickr.com/photos/european_parliament/

Sesiunea plenară de la Strasbourg din luna aprilie a avut ca puncte centrale de dezbatere reforma bancară extinsă ce va intra în vigoare la 1 ianuarie 2014, compatibilitatea schimbărilor din constituția Ungariei cu dreptul european, ca și relațiile externe cu Turcia, Serbia, Kosovo și Muntenegru.

Deputații europeni au decis simplificarea călătoriilor în interiorul Uniunii Europene pentru cetățenii Ucrainei și ai Moldovei. Noile reguli facilitează obținerea vizelor și a cererilor pentru demonstrarea scopurilor călătoriei și îi scutesc de obținerea vizei pe cei care călătoresc pentru o scurtă perioadă de timp. În ceea ce privește procesul de aderare a Serbiei, Muntenegrului și Kosovo, eurodeputații au adoptat trei rezoluții conform cărora reformele din aceste țări trebuie să vizeze combaterea corupției și a crimei organizate, consolidarea statului de drept, garantarea independenței sistemului judiciar și protejarea libertăților fundamentale ale cetățenilor. De asemenea, cele trei țări în curs de aderare pot scurta durata procesului prin dezvoltarea unor relații de bună vecinătate.

Membrii Parlamentului European au decis, prin adoptarea unei rezoluții în ceea ce privește relațiile dintre Turcia și Uniunea Europeană, că este nevoie de reînnoirea unui angajament

reciproc. Astfel, Turcia va trebui să adopte un nou pachet de reforme în sistemul judiciar, să intensifice activitatea în apărarea drepturilor femeilor și să soluționeze problema kurdă într-un mod pașnic și democratic. În timp ce negocierile cu Turcia continuă, Croația se menține în poziția de a deveni cel de-al 28-lea stat membru al Uniunii Europene, la data de 1 iulie 2013. Membrii PE susțin eforturile constante ale Croației, dar și continuarea acestor reforme chiar și după data aderării, în scopul atingerii unei modernizări complete. Astfel, Croația devine un model pentru celelalte țări din regiune, ce vor putea urma aceiași pași în procesul de aderare. Din cele 27 de state membre, doar Danemarca și Germania nu au completat încă procesul de ratificare a integrării Croației.

Prin alte două rezoluții adoptate în cursul sesiunii plenare, deputații europeni cer măsuri pentru a asigura libertatea de exprimare în Vietnam și pentru protejarea și respectarea drepturilor omului în Kazahstan.

Deputații din PE și-au manifestat îngrijorarea cu privire la schimbările din constituția Ungariei, ce ar putea să intre în conflict cu cerințele statului de drept în Uniunea Europeană. Noile amendamente introduse de partidul de centru-dreapta ungar includ prevederi legate de Curtea Constituțională, de independența sistemului judiciar, dar și de recunoașterea grupurilor religioase și au fost văzute ca o încercare de a monopoliza puterea.

Dezbaterile din această sesiune au privit și reforma bancară ce va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2014. Aceasta urmărește să limiteze bonusurile bancherilor și să întărească cerințele privind capitalurile băncilor, în timp ce Banca Centrală Europeană va trebui să fie mai transparentă. Descărcarea de buget pentru anul 2011 a fost acordată instituțiilor și agențiilor europene, cu excepția Consiliului, pentru care membrii PE invocă lipsa de cooperare.

Pentru mai multe detalii, puteți consulta: <http://www.europarl.europa.eu/portal/ro>

Ioana Ene, stagiar

Redactor-șef: Oana Mocanu
Redactori: Mariana Bara, Mihai Sebe
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu
Versiunea în limba engleză: Raluca Brad, Ionela Haralambie, Mihaela Papa

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România
 Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
 Tel: (+4021) 314 26 96 / 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
 Contact: newsletter@ier.ro
 Web: www.ier.ro